

Nr.	Verwijzing naar vraag Nvl 1	Vraag	Antwoord
1.	Vraag 19	Zoals aangegeven in de vraag, mag een raamovereenkomst aanbestedingsrechtelijk slechts gesloten worden voor een maximale duur van vier jaar (art. 2.140 lid 3 Aanbestedingswet). Slechts in uitzonderingsgevallen mag de looptijd langer zijn. In uw antwoord geeft u enkel aan dat (i) het enkele feit dat de uitvraag ziet op leermiddelen kwalificeert als een uitzondering en (ii) de looptijd van zes jaar is gekoppeld aan de afschrijftermijn. Beide argumenten vormen echter geen motivering voor het afwijken van art. 2.140 Aanbestedingswet. Allereerst is het enkele feit dat sprake is van een uitvraag voor leermiddelen geen motivering maar enkel een constatering. Daarnaast kan de afschrijftermijn geen objectieve rechtvaardiging zijn voor afwijking van de toegestane duur. De afschrijftermijn was vroeger acht jaar (en dus geen zes jaar), maar tegenwoordig is juist sprake van jaarlicenties en is dus geen sprake van langlopende verplichtingen. Daarnaast wenst de aanbestedende dienst in deze aanbesteding juist maximale flexibiliteit te verkrijgen en bijvoorbeeld jaarlijks kunnen wisselen van leermiddelen. Ook om die reden is er geen objectieve reden voor het afwijken van art. 2.140 Aanbestedingswet. Graag vernemen we dus de objectieve rechtvaardiging om af te wijken van art. 2.140 lid 3 Aanbestedingswet. Mogen we tevens uit de motivering afleiden dat de aanbestedende dienst voornemens is (nagenoeg) haar volledige behoefte in het eerste jaar van de raamovereenkomst af te nemen? Want enkel in dat geval zou de vermeende langdurige afschrijvingstermijn een rol kunnen spelen. Kunt u dit bevestigen?	Aanbestedende dienst handhaaft haar beantwoording zoals gegeven in de 1 ^e Nvl.
2.	Vraag 20	Uw antwoord bij vraag 20 geeft geen antwoord op de gestelde vraag. U verwijst enkel naar vraag 17 en daarin is aangegeven wat de scope van de uitvraag is. De vraag ziet echter op de redenen waarom toch voor deze omvang van de opdracht is gekozen? Deze aanbesteding ziet immers enkel op de levering van de content maar niet op de overige leermiddelen (bijvoorbeeld creatief) en kantoorbenodigdheden. Zoals aangegeven vormen deze onderdelen normaliter één geheel, mede gezien de nadrukkelijke samenhang hiertussen. Hierin verschilt het Primair Onderwijs ook met het Voorgezet Onderwijs. Kunt u derhalve aangeven waarom is gekozen voor deze opzet? En kunt u ook aangeven wanneer de overige leermiddelen en kantoorartikelen via een aanbesteding in de markt worden gezet? Ook op deze vraag wordt geen antwoord gegeven via de verwijzing naar het antwoord op vraag 17.	Aanbestedende dienst onderkent de door u geschetst samenhang niet en wenst deze leveranciersmarkten apart te benaderen.
3.	Vraag 23	Wij begrijpen dat de klachten niet worden gecommuniceerd, maar niet uit te sluiten valt	Ja, dat is een correcte aanname.

		dat bijvoorbeeld via een gesprek of correspondentie essentiële informatie over de aanbesteding wordt gedeeld met een enkele inschrijver. Mogen wij er wel vanuit gaan dat dergelijke informatie in dat geval met alle inschrijvers wordt gedeeld (ook op grond van het transparantie-en gelijkheidsbeginsel)?	
4.	Vraag 24	U geeft aan dat mogelijk uitstel van de standstilltermijn kan worden aangevraagd mochten inschrijvers tijdtechnisch in de knel komen bij het doorlopen van de stappen. Mogen wij hieruit afleiden dat in dat geval dan ook de verlenging daadwerkelijk wordt gegeven? Daarnaast willen wij u er wel op wijzen dat wij niet kunnen garanderen dat alle stappen genomen kunnen worden en dan met name door tijdsgebrek en de (aanbestedingsrechtelijke) juridische consequenties van het niet tijdig dagvaarden etc. Van inschrijvers mag ons inziens niet worden gevergd dat zij hun rechten vooraf op een dergelijke wijze prijsgeven. Een dergelijke eis moet immers als disproportioneel worden aangemerkt.	Aanbestedende dienst handhaaft haar beantwoording en ziet geen aanleiding tot nadere toelichting.
5.	Vraag 31	Ten aanzien van vraag 31 geeft u enkel aan dat u niet akkoord bent, maar zonder enige onderbouwing. Graag verzoeken wij om een onderbouwing hiervoor. Wij willen de aanbestedende dienst er dan ook nogmaals op wijzen dat de eisen van een aanbesteding te allen tijde proportioneel dienen te zijn. Onderdeel van de aanbestedingsdocumenten is het Programma van Eisen Leermiddelenketen van de PO Raad en de VO Raad. Vooropgesteld ziet dit document voornamelijk op het Voortgezet Onderwijs en niet het Primair Onderwijs en dat is bijvoorbeeld terug te zien in de invulling van de Reviewgroep (bestaat uit voornamelijk mensen uit het Voortgezet Onderwijs). In dit document zitten bovendien verplichtingen die geen enkel verband houden met de onderhavige uitvraag en de opdracht, maar die bijvoorbeeld zien op ons gehele commerciële beleid. Het stellen van een dergelijke eis is volstrekt disproportioneel en daarmee in strijd met het aanbestedingsrecht en de daarbij behorende algemene beginselen en de Gids Proportionaliteit. Kunt u er derhalve mee instemmen dat het Programma van Eisen Leermiddelenketen van de PO Raad en de VO Raad buiten PE 10 valt? Zo niet, kunt u hiervoor een onderbouwing geven en/of aangeven of het mogelijk is om bepaalde onderdelen niet van toepassing te verklaren?	Deze opmerking acht Aanbestedende dienst dermate oppervlakkig dat hieraan voorbij wordt gegaan. Inschrijver zou haar vraag specifiek gesteld moeten hebben. Aanbestedende dienst wenst hier nog aan toe te voegen: Het document “Programma van Eisen Leermiddelenketen van de PO Raad en de VO Raad” is opgesteld voor PO én VO. Alleen de onderdelen die specifiek van toepassing zijn op het PO worden inzake deze Aanbesteding bedoeld.
6.	Vraag 32	U geeft aan dat PE 17 ziet op opdrachten met een lage financiële waarde en de deelname aan eventuele innovatie projecten, maar dit kan geen rechtvaardiging voor de strijdigheid met het aanbestedingsrecht vormen. Het is aanbestedingsrechtelijk niet toegestaan om	Nee, Aanbestedende dienst gaat niet akkoord met dit voorstel.

		opdrachten die binnen de scope van de opdracht vallen, buiten de raamovereenkomst in te kopen. Daar ziet nu juist de raamovereenkomst op, ongeacht de financiële waarde van zo'n deelopdracht. U dient de omvang (scope) van de opdracht specifiek te omschrijven en de leermethodes die binnen deze scope vallen, dienen binnen de raamovereenkomst te worden ingekocht, ook wanneer de opdrachten op zichzelf beneden de aanbestedingsdrempels vallen. Dat geldt bovendien ten aanzien van de deelname bij eventuele innovatieve projecten. Indien deze projecten zien op de scope van de opdracht, dan moet dit via de raamovereenkomst worden ingekocht. Bovendien zou een dergelijke deelname op zichzelf ook aanbestedingsplichtig kunnen zijn en zou voor opdrachten beneden de drempels een meervoudige onderhandse procedure moeten worden gevolgd. Kunt u derhalve instemmen met het laten vallen van PE 17?	
7.	Vraag 1 / vraag 21	Inschrijver kan tot 12 september 17.00 uur vervolgvragen stellen. Zoals u aangeeft mogen in een eventuele 3 ^e nota van inlichtingenronde vragen gesteld worden over de beantwoording van vragen in de tweede Nota van Inlichtingen. Kunt u aangeven voor welke datum eventuele vervolgvragen voor 3 ^e Nvl gesteld dienen te worden? Kunt u tevens aangeven wat dit betekent voor de verdere planning?	Aanbestedende dienst is van mening dat er geen aanvullende vragenronde nodig is na publicatie van deze 2 ^e Nota van Inlichtingen. Alle informatie is gegeven. Uiteraard wordt de wettelijke termijn van tien (10) kalenderdagen in acht genomen van publicatie 2 ^e NVI tot binnenkomst Inschrijvingen.
8.	Vraag 6 t/m 9 + 37	De antwoorden op uw vragen zijn nog steeds onvoldoende duidelijk. Klopt het dat de 3 verschillende interviews gehouden worden met 1 persoon van de inschrijver indien inschrijver voor alle 3 de vakgebieden dezelfde sleutelfunctionaris wil laten interviewen? Klopt het in dit geval dan ook dat er slechts 1 CV van de desbetreffende (allround) sleutelfunctionaris meegestuurd dient te worden?	De uitgangspunten van Aanbestedende dienst zijn glashelder en ondubbelzinnig. Vervolgtoelichting is overbodig en voegt niets toe.
9.	Vraag 22	Wat bedoelt u met een te lage vergoeding? Welke maatstaven hanteert u om dit te bepalen? Hoe bepaalt u objectief wat de noodzakelijke kosten zijn?	Maatstaven zijn bijvoorbeeld: Markttarieven, de omstandigheden die in het zakelijk verkeer actueel zijn, worden daarbij betrokken.
10.	Vraag 3 + 28	Er wordt geen informatie verstrekt over individuele leden van het beoordelingsteam. Inschrijver wenst, zoals gevraagd in vraag 28, wel graag te weten hoeveel leden er in het beoordelingsteam zitten. Deze vraag is inmiddels gesteld bij vraag 28 en in het antwoord hierop wordt verwezen naar het antwoord op vraag 3. Echter bij vraag 3 wordt geen antwoord op deze vraag gegeven.	De samenstelling van het beoordelingsteam is bekend gemaakt; nadere beantwoording wordt niet relevant geacht om te kunnen komen tot een goede inschrijving.
11.	Vraag 36	Het antwoord wat gegeven wordt op deze vraag is voor inschrijver geen verduidelijking	Uw veronderstelling is onjuist. Aanbestedende dienst

		op de vragen die gesteld worden. Kunt u uw antwoord verduidelijken en nadrukkelijk ingaan op de gestelde vragen? Klopt het dat een prijscomponent wordt toegevoegd aan een kwaliteitscomponent en hoe verhoudt zich dat tot de wegingsfactoren?	handhaaft haar beantwoording en ziet geen aanleiding tot nadere toelichting.
12.	Vraag 44	Inschrijver vraagt hier om een uitleg waarom er voor een afwijkende vorm gekozen wordt t.o.v. de normale uitvragen in de markt? Echter wordt er op deze vraag geen antwoord gegeven en wordt er slechts gesteld dat de huidige wijze gehandhaafd blijft. Zou aanbestedende dienst de vraag alsnog willen beantwoorden?	Aanbestedende dienst handhaaft haar beantwoording en ziet geen aanleiding tot nadere toelichting.
13.	Nota van Inlichtingen, nummer 6	In de Nota van Inlichtingen bij nummer 6 schrijft de Aanbestedende dienst het volgende: “Het gesprek wordt gevoerd met 1 persoon.” Betekent bovenstaande dat er namens de Aanbestedende dienst één (1) persoon aanwezig is per interview? Zo nee, hoe dient Inschrijver bovenstaande te interpreteren?	Aanbestedende dienst schrijft: “Het gesprek wordt gevoerd met 1 persoon.” Dit betekent niet dat het gesprek wordt gevoerd door 1 persoon.
14.	Nota van Inlichtingen, nummer 6	Kan de Aanbestedende dienst bevestigen dat het interview bestaat uit mondelinge vragen en dat een presentatie geen deel uitmaakt van het interview?	Aanbestedende dienst handhaaft haar beantwoording en ziet geen aanleiding tot nadere toelichting.
15.	Nota van Inlichtingen, nummer 6	Kan de Aanbestedende dienst aangeven of er namens Inschrijver twee personen per interview aanwezig mogen zijn?	Aanbestedende dienst handhaaft haar beantwoording en ziet geen aanleiding tot nadere toelichting.
16.	Annex III Prijzenblad	In het Prijzenblad (zowel bij Prijswens 1 als Prijswens 2) worden de bedragen van cellen E24 t/m E27 niet meegenomen in de formule van cel E28. Geïnteresseerde verzoekt de Aanbestedende dienst om een nieuwe Prijzenblad te publiceren.	Het prijzenblad (Annex III) is aangepast. Bijgesloten aan deze Nota van Inlichtingen treft u een herziene versie.
17.	Mededeling Aanbestedende dienst	Aanpassing vervolgplanning Aanbesteding.	Uiterlijke binnenkomst Inschrijvingen: 27 september 2019 – 12:00 uur.